

Dependence Day

L'independentisme escocès ha perdut el vot del referèndum d'autodeterminació del 18 de setembre per 45% contra el 55% de l'unionisme britànic. Però abans havia fracassat a convèncer el país dels fonaments financers de la seua aposta.

EFE

“**E**scòcia s’enfronta a una dècada de declivi econòmic si vota Sí.” “L’Escòcia independent serà més vulnerable a les crisis bancàries.” “Milions de bitllets impresos a Escòcia preparats per ser retornats.” “Terribles condicions de crèdit per a l’Escòcia independent.” “Escòcia es trobarà sense lloc a la Unió Europea, sense moneda i amb poc petroli si vota Sí.” “Escòcia: com una nació es va tornar boja.” “Milers de milions en inversions es retiren del mercat industrial escocès.” “L’Estat escocès fracassaria en l’aïllament.” “El referèndum escocès causa un trauma a la Unió Europea.” “Escòcia sofrirà polítiques d’austeritat sense precedents si vota Sí.” L’*Scottish National Party* (SNP) i el seu líder i primer ministre del Govern autònom, Alex Salmond, podran aduir que no ho han tingut fàcil.

La defensa del cas per l’Escòcia independent finalment va caure sota una autèntica tempesta de titulars esferidors. Les dades que donaven suport a la visió més negativa de la separació del Regne Unit van ser més abundants, més precises, més creïbles, i van fer camí fins a guanyar l’imaginari social. Salmond no ha sabut contagiar la confiança que la majoria dels obstacles econòmics que la premsa de Londres publicava incessantment s’esvairien, i deixarien pas a la lògica de les negociacions.

D’acord amb les enquestes Ashcroft posteriors al vot del 18 de setembre, els motius de la majoria del No han estat íntimament relacionats amb les finances públiques i l’anomenada *economia real*: els escocesos volen mantenir la lliura esterlina com la seua moneda nacional, el pressupost dels serveis de salut, l’esforç fiscal i temien per les seues pensions i els llocs de treball. Una majoria d’escocesos entre els 18 i els 24 anys d’edat van marcar la creu al mateix costat que els de més de 55 anys, el de la unitat del Regne Unit. Fins i tot un 14% dels que van elegir l’SNP per majoria al Parlament de Holyrood en les eleccions de 2011 se li van girar d’esquena el dia del referèndum.

La reacció en els mercats del capital menys de 24 hores després que se’n conegués el resultat, oferia poc marge

EFE

El primer ministre britànic, David Cameron, va prometre més competències per a totes les nacions del Regne Unit.

de dubte sobre el protagonisme dels arguments financers en la derrota independentista. Quan la City va obrir les persianes de l’*Square Mile* de Londres dividrent, la lliura esterlina va apreciar-se 86 cèntims de colp contra el dòlar nord-americà. L’índex borsari FTSE va pujar sis dècimes i les accions dels dos gegants escocesos Royal Bank of Scotland i Lloyds Bank van revaloritzar-se entre un 2,14% i un 3,61%.

“Després del referèndum, toca concentrar-nos en què fem ara i les empreses som part en aquesta nova fase”, ha dit John Cridland, director general de la patronal britànica CBI. Aquest missatge també val per a l’SNP i els independentistes.

Els deures. David Folkerts-Landau, economista en cap al Deutsche Bank, va escriure en una nota a inversors a pocs dies del 18 de setembre que la victòria del Sí equivaldria a “un error polític i econòmic tan enorme com la decisió de Winston Churchill el 1925 de tornar a lligar la lliura esterlina a l’estàndard del valor de l’or”. La resposta, un dels escassos precedents de suport indirecte a les queixes de l’independentisme escocès davant les innombrables alertes catastrofistes, va venir de Commerzbank, on l’economista Peter Dixon va assegurar que “alguns dels ominosos escenaris pintats recentment sobre les conseqüències d’una Escòcia separada del Regne Unit semblen exagerats”. Dixon argu-

Pendents de la Devo-Max

Què es Devo-Max

L'expressió fa referència a la màxima devolució possible de poders al Govern i el Parlament escocesos. A pocs dies de la votació del referèndum per la independència, diversos diaris es van fer ressò d'un acord entre els grans partits polítics britànics per negociar una expansió de l'habilitat de decisió d'Escòcia sobre els seus afers. La redacció de la declaració conjunta, però, no assenyalava quins poders nous es transferirien.

Quins poders té ja Escòcia

El Parlament autonòmic aprova lleis sobre educació, llei i ordre, medi ambient, serveis socials, vivenda, administracions locals, turisme, agricultura, pesca i algunes àrees del transport. Té la potestat d'augmentar o abaixar l'impost de la contribució en tres punts percentuals.

Quins poders reté Westminster

Londres encara governa sobre assumptes de defensa, seguretat social, immigració, subsidis, política exterior, ocupació, mitjans de comunicació públics, comerç i indústria, energia nuclear, petroli i gas, electricitat, consum i modificacions de la constitució.

Què guanyaria Escòcia amb la Devo-max

Manquen detalls ara com ara sobre què posarà el Govern britànic central damunt la taula quan hi sega amb el Go-

vern escocès. La majoria d'analistes parlen d'un sistema independent per accedir al crèdit dels mercats, control sobre subsidis a l'habitatge i els drets laborals, però descarten la cessió de poder sobre les reserves petrolíferes o la política fiscal sobre les grans corporacions.

Quan començarien les converses sobre la Devo-max

L'única data ferma és la de mitjan octubre, quan l'ex-primer ministre laborista Gordon Brown ha registrat la presentació a la Cambra dels Comuns del seu programa per donar més poders al Parlament escocès. La nova llei de devolució i transferències, sempre d'acord amb declaracions verbals, podria estar preparada pel gener de 2015. Els comentaristes polítics a Londres, però, auguren una forta oposició dels membres del Partit Conservador més escorats a la dreta.

I apaivagarà l'independentisme

Observadors de la política escocesa asseguren que l'SNP podria sortir-ne reforçat, perquè alguns dels nous poders –els de polítiques socials– són molt populars. Si els resultats de la seua aplicació són vistos de manera positiva, l'independentisme podria fer-ho servir per encoratjar un nou referèndum per la independència. Però l'apetit per més referèndums sembla molt pobre: la majoria de les enquestes després del 18 de setembre assenyalen que els escocesos no hi pensaran fins a la propera generació.

mentava que la transformació del país seria lenta, i que, si bé les operacions domèstiques podrien veure's afectades, la resta del negoci de les empreses tindria temps per adaptar-se.

Però les acusacions concretes de Folkerts-Landau van trobar un eco incontestable en la discussió nacional. Per què comparava Salmond el rebost petrolífer escocès amb el noruec? L'ús dels ingressos fiscals del sector va quedar en un segon pla davant l'evidència que la producció de petroli a Noruega registra nivells estables quan a Escòcia disminueixen. La desimboltura amb què l'SNP va establir comparacions amb els països nòrdics europeus va colpejar l'independentisme com un bumerang mal llançat. Escòcia, amb dèficits pressupostaris i comercials, perdia alçada davant una Dinamarca que lliga el tipus de canvi de la seua moneda a l'euro però disfruta d'una economia diversificada i amb una ma-

Scottish Independence Referendum

Els partidaris del Sí a la independència no van assolir el 45 per cent dels vots en el referèndum. El No va guanyar amb el 55% dels vots. El nou camí d'Escòcia transitarà per la Devo-max (l'ampliació màxima de la Devolution) i hauria d'obtenir més competències que mai.

Escòcia ha triat el camí del mig, entre l'actual autonomia i la independència. El referèndum es va desenvolupar sense enfrontament entre els partidaris de la unió i la independència.

quinària d'exportacions orientada a la producció d'alt valor, sensiblement forta davant la volatilitat dels preus al consum. Per usar la lliura de la manera com Andorra usa l'euro Escòcia necessita superàvits.

I per imprimir una moneda pròpia, el Govern escocès hauria d'haver detallat els plans per evitar l'amenaça d'una possible fugida de dipòsits bancaris, o les garanties per reforçar les reserves de capital de les entitats. Amb una indústria del crèdit els actius de la qual superen més de 12 vegades el producte interior brut del país, l'independentista escocès es va limitar a ridiculitzar —no sense base— els moviments hiperventilats i dramàtics d'estalvis i inversions personals: no va ser suficient.

John Gapper, un dels experts habituals de les pàgines del *Financial Times*, havia recomanat a l'SNP que fos més agosarat. Que els grans bancs RBS i Lloyds els intimidin amb una probable

redomiciliació cap al sud?, aquesta seria la solució ideal al volum excessiu de la indústria financera escocesa. Ben al contrari, Alex Salmond va arronsar-se d'espatlles: "Els impostos corporatius s'apliquen d'acord amb el volum d'activitat al país, no depenen d'on estiguen les seues oficines centrals", va dir. Cert, però de nou era un retruc amarat de displicència en comptes d'una resposta clara i constructiva.

Igualment, el fet que fos obvi que una Escòcia independent podria reordenar les polítiques fiscals per promoure la inversió i atraure empreses estrangeres no implicava que els escocesos es despreocuparen dels efectes sobre la distribució de la riquesa o l'increment de la dependència de les grans multinacionals.

O les xifres del deute estatal. Si bé Escòcia arrossegaria una càrrega menor que el Regne Unit residual, gairebé un 9% menys amb l'equivalent al 76.4% de la producció econòmica nacional, l'independentisme mai no va explicar els ets i uts de com se n'impediria l'augment o com es reduiria. Les referències als beneficis del petroli de la mar del Nord van fer curt. Com el suport electoral en una nit que havia de transformar Europa per sempre, i per a bé.

Victorià Jiménez

Quina desorientació d'enquestes que hem tingut, amb marges tan estrets i ballant entre el Sí i el No.

—Des de juny, les distàncies han anat escurçant-se. El comportament de l'electorat ha estat completament diferent al d'unes eleccions generals i això ha desorientat les empreses que elaboren aquestes enquestes. Al meu parer, aquests referèndums s'assemblen més a unes votacions presidencials, amb només dues opcions. Això força que la competició siga ajustada, quan durant la campanya no ha sorgit una majoria clara.

—El Partit Laborista ha assumit la responsabilitat d'encapçalar la campanya pel No, la de "Better Together" (Millor Junts). Ha estat així perquè tenen més diputats a Escòcia?

—Sí, els laboristes són clau per convèncer els escocesos que el Regne Unit funciona per ells. Aquest referèndum és molt important per al Partit Laborista. Però, si em permetes, la meua opinió és que els polítics encara no han trobat el to adient; l'allau d'amenaques sobre l'ús de la moneda, l'entrada a la Unió Europea, i d'altres, és molt contraproduent. Els caldria jugar més a la carta emocional, la de "volem que us quedeu amb nosaltres".

—A llarg termini, no sembla que l'independentisme ja ha guanyat? Quina diferència hi ha entre una Escòcia independent que conserva la lliura i la mateixa monarquia, i una Escòcia a la qual se li ha promès la devolució de poder fiscal, entre altres?

—Si els escocesos decidien quedar-se al Regne Unit, allò que se'n diu "Devo-max", o siga més poders per governar-se, pot portar a una situació en què, efectivament, Escòcia s'auto-governe i trie un camí més diferenciat encara de la resta del Regne Unit. No tindrà el mateix impacte que l'auto-determinació del Sí, però arrossegaria l'Estat cap a estructures federals.

—I això agradarà a Anglaterra?

—És molt curiós, això: pense que el nacionalisme escocès i gal·lès està provocant la societat anglesa i els seus polítics a reflexionar sobre el seu lloc en el Regne Unit. Amb la Devo-max, Escòcia tindria més poders que cap altra regió del Regne Unit, i els anglesos

El Regne Unit ha promès la nova llei de devolució de competències per al 2015